

דואר אדום • מגז אוויר • דעות • מוספים • בלייר • מדע • אסטרונומיה • פרוגי • פרויקטים • לימודים • בעלי מקצוע • ביטוח • חתונות • דרושים • אלבומים • רכב חדש • English

אינטרנט

27C תל אביב

תרבות ובידור

תרבות

טלוויזיה מוזיקה קולנוע ספרים במה אומות באהבה למוזיקה הישראלית ynetart עברית

האם טלאי הוא רק טלאי?

ארץ ישראלית בתערוכתו "ליל שיש" תופר לגופו טלאים צהובים אותם קנה ב-eBay, ומציג סרטונים בהם מלמדים איך להכין טלאי על ידי טבילה בנס קפה, אבל האם הדברים האלה בכלל יכולים להיות חלק ממהלך אומנותי?

אורית חסון ולדר פורסם: 20.04.09, 17:20

ספרייה טמונה באדמה, תליון זהב של טלאי, שימוש בפרסונות כמו אדולף היטלר או אוהו בראון, אלו רק חלק מאובייקטים הקשורים בשואה שהופיעו כאן באי אילו תערוכות בשנים האחרונות. הם על פי רוב נגעו בשאלות של זהות, הגירה, הנצחה וטראומה.

ראויים לציון במיוחד הם מיצב הצילום של שמחה שירמן (מוזיאון רמת גן, 1997) וכן תערוכתה של יוצרת הקולנוע שנטל אקרמן שאצרה ג'ונה מושנזון. שירמן ואקרמן, דור שני ושלישי לשואה, ביקשו לעבד חומר זיכרון כשהן מנהלות דיאלוג עם דור ההורים, ונדמה היה כי הזיכרון עבר בגנים דרך חלב האם החמוץ-מתוק.

בעבודה "לצעוד לצד שרוכי געליים במקרה ריק" הקינה אקרמן קטע מטקסט שהקריאה אימא שלה. הטקסט נלקח מתוך יומן נעורים בפולנית שכתבה סבתה שנספתה באושוויץ. בדיבור על השואה כאירוע מוכן מדגישים את אובדן היכולת לספר סיפור שלם וקוהרנטי ולייצג את מה שלא ניתן לייצג. שתייה למעשה ייצרו פסיפס זיכרון ומלא פערים בזמן, כשהן נוגעות בחומרים הטעונים בצורה פואטית.

ליל שיש: בין ההיבט האומנותי לתרבותי לייצג שחר צילום: ליאת שחר

שולחן השבת של ישראל: צילום: ליאת שחר

ישראלית תופר את הטלאי: צילום: ליאת שחר

- שתף בפייסבוק
- הדפסה
- שלח כרטיב
- תגובה לכתבה
- [עיתון לשבועיים מתנה!](#)

מרחבי הרשת

Sponsored Links by Taboola

Hauswert-Rechner 2019: So viel bringt ein Hausverkauf
Hausverkauf

Hausverkauf: Wie 2 Deutsche den Immobilienverkauf re
Aroundhome

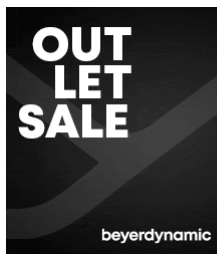
tägige Österreich-6 Radreise im ...Südburgenland ab € 4
austria.info

Tester für Mini-Hörgeräte in Berlin gesucht
Gutes-Hoeren.de

עייפיים בבוקר? מתוחים בערב? הכירו את המקלחת שתעיר אתכם

המלך של השואביס! שואב אבק אלחוטי נטען Dyson V10 Absolute

Sponsored Links by Taboola

הכי מטוקבקות

1. "דמי לובאטו קיבלה יותר מ-150 אלף דולר כדי להגיע"
2. המוזיקאי רוני פיטרסון הלך לעולמו בגיל 62
3. מבוקש: מי העלים את הר"ש המתגלגלת מהשפה העברית?
4. "במקום להתאבל בשקט, מצאתי את עצמי מפיקה"
5. השחקן רמי דנון הלך לעולמו בגיל 76
6. שרית חדד: "מעולם לא הייתי בודדה, לזכרונם של כל מי שאהבתי"

ישראלית. אין פואטיות מהוררת או ביוגרפיה (צילומים: ליאת שחר)

בתערוכה של ארץ ישראל פואטיות מהוררת או עיסוק בביוגרפיה; ישראלית אינו סוגר מעלים בין דוריים ונאולוגיות משפחתיות, אבל מתייחס למימד הזמן ולהקפאתו. במיצב בקומת הכניסה, הבנוי כמו תפארת תזאטרון או שריד מפרפורמנס, חנה על השולחן רכבת צעצוע הנושאת סמל א.א.א.

עוד על השולחן מונחות קערות מרק עם נוזל צהוב יצוק וחלה. הקפאת הנוזל הצהובה בליווי כותרת התערוכה מספקים רמז עבה לכך שמדובר בסעודת ערב שבת, ובשולחן שישוביו נטשו בחופזה, כנראה עקב גורמים או אירוש למחנות.

הטלאי מסמן אותו כ"נגוע"

באותה קומה מתנוסס צילום פלג גופו העליון של ישראל, עמוד בטלאי צהוב שתפר לגופו בחוט ומחט. כבר בצילום הזה רומז ישראל כי הוא לא רק משייר את עצמו לזהות יהודית, כפי שנראה במבט ראשון, אלא בוחר בטלאי כמשהו שמסמן אותו כנגוע, כמסומן, (מעניין בהקשר הזה לחשוב על סרטו של עמוס גוטמן "נגוע").

ישראלית פועל בתוך ההיסטוריה של אמנות שנות ה-70, בה אמני מיצג כמו [יוצבד ויינפלד](#) [יעדו טקסים המשוררים לגוף ולכאב](#). ישראלית עצמו תיעד את עצמו בעבר תופר לגופו זר גרברות אדומות, אבל באופן רציני יותר ווללא האירוניה המאפיינת את העבודה הנוכחית.

זירת הקניות

נהנים מעד 40% הנחה בביטוח המקיף לרכב
לפרטים >>>

מימון ynet הלוואה אונליין עד 80,000 ₪
לפרטים נוספים >>>

מגפי אופנה נשים ב-149 ש"ח בלבד
לרכשה >>>

Xplorer - חיפוש טיסות חכם לכל העולם
היכנסו ועשיתם >>>

הישגו הרבב מתייחס? עד בביטוח המקיף!

מנויי קבוצת יריעות אודיונות נהנים מהטבות מיוחדות להופעות הכי שוו

6 בירות מיתוס + 6 בירות הייניק/טובורג/קרלסברג בי-בי-בי

מפת האתר תנאי שימוש מדיניות פרטיות עזרה כתבו אלינו

X

הדרך להנות מרכב חדש ללא הוצאות נלוות לפרטים נוספים <<

מנשה קדישמן
חדש
מבחר ציורי שמן על בד (אקרילי) מקורי בחתימה אישית במחירים מיוחדים
הכנסו עכשיו >

מרחבי הרשת

o2 | Mobilfunknetz, Handytarife, Top-Smartphones & VDSL Internet o2

.Dieser Firmenkredit erobert gerade Berlin auxmoney

Sponsored Links by Taboola

"פועל בתוך ההיסטוריה של שנות ה-70". מתוך התערוכה

למעשה, התערוכה של ישראל משתמשת באסטרטגיה של הרחקה בכל מה שנוגע לסמלים טעונים ולדיבור על שרידים; היא כותבת ומוחקת, מפעילה אצל הצופה רגש חדהות ומיד מעקרת אותו, והצופה עובר סוג של מסלול הליכה המסתיים בקומה השנייה בקערת מרק.

זוהי בעצם נקודת האפס של המסלול המעגלי, והצופה חוזר שוב לשולחן בכניסה (עליו מונחות צלחות מרק) בו נפתח הסיום. הצביעה של הקיר עם שללמות התצוגה מצהירה גם היא כי מדובר בתצוגה המתחפשת לתערוכה.

קערת המרק שישיראלי מציג בנישה היא חלק ממהלך בו הוא לוקח פרט מהשולחן והופך אותו למעין שריד מומצא למשפחה שנספתה בשואה. מעניין בהקשר הזה לחשוב על המצאת היסטוריה ומיתולוגיה חדשה **בתערוכה של סג'לית לנדא** **"הפתרון האינסופי"** בביתן הלנה רובינשטיין, שם היא יצרה מעין שרידים של תרבות.

קורס גרמנית באינטרנט
LingoLearn

זמין ללמוד שפות באינטרנט - פי בוגרים שכבר דוברים גרמנית

אני רוצה להירשם

ד"ר דהור פימנטל כתב באותו הקשר כי "רוח השואה הפיחה את

אש הסנסיצה שבערה בכשני התערוכה, והאמירה את מחירי הפריטים שהוצגו בה. שהרי שם התערוכה תפס טרמפ על הפתרון הסופי של הנאצים, וקבקי העץ שנמכרו במאות דולרים לחתיכה היו במספרים 42-45, התואמים את המספרים של שנות ההשמדה".

כשישיראלי מייצר בעצמו שריד הוא בעצם מעלה שאלות לגבי ייצור חפץ אמנותי אותנטי, או שריד היסטורי ושכפולו. הוא גם בוחן את שפת התצוגה במיזאונים כמו יד ושם והמוזיאון היהודי בברלין.

בובות מהגטו ב-eBay

בקומה השנייה של הגלריה מוצגות התכתבויות של ישראל עם מוכרים באתר eBay. ישראל פורש את תדיפטי המיילים והמשא ומתן שניהל עם המוכרים, כשרכש בובת ילד מהגטו או טלאי בד צהוב. רוב האיטימים האלה יוצרו כדי להימכר. הם חזקיו לכל דבר. באוסף של ישראל מוצג גם טלאי של הומוסקסואל יהודי, שעל פי המוכר מקורו במחנה דכאו - מגן דוד שבו משולש אחד צהוב ואחד ורוד והוא תפור באופן משובש.

מרק הוא שריד מומצא למשפחה שנספתה בשואה

סך הכל, להתעסק בסמלי שואה ובזיכרון עלול להיות רגשי ומסוכן: ישראל בחר באסטרטגיות של הרחקה ומבצע "מהלך". המהלך הוא התרופה שישיראלי מקדים למכה, כאשר הוא מציג את הטלאי הצהוב כדימוי שעובר גלגולים; פעם הוא מזכרת מהשואה, פעם שריד מייצג מתועד ופעם הוא שחקן בתוכנית "עשה זאת בעצמך", בה הוא מלמד איך להכין טלאי אותנטי על ידי גזירה וטבילה בנס קפה.

סרט הוידאו המוצג באותה קומה מחלק את הקשב בין שתי התרשויות הקורות בו בזמן, כשעל המסך הימני סרטון "עשה זאת בעצמך", ובמקביל מצדו השני סרטון בהילוך מהיר המתעד את התפירה לעור. לדימוי החזותי מוצמד פס קול המזכיר מוזיקת מעליות. ישראל חושף את המכניזם של עשיית החפץ האמנותי, כשהוא מקנה לו מימד ציני ומעקר כל יכולת להדהות ולחוש כאב.

דומה כי התערוכה כולה נעה הלוך ושוב בין ההיבט האמנותי להיבט התרבותי, כשהאובייקטים (לדוגמה פסל גבס של ספר תורה) מתערבבים זה בזה בחללים השונים וטווים קשרים של זהות בין שני הצירים, ואף בוחנים את שני המופעים: המופע היהודי והמופע האמנותי.

ישראל מבקש לבחון את תפקיד האמן המבסס מיתולוגיות תרבותיות ומייצר חפצי אמנות (ממש כמו המוכרים באתר אשר מייצרים טלאי צהוב), אך גם מערער על התפקיד הזה. כשהוא מארגן תצוגה המתחפשת לתערוכה אמנותית, או לתצוגה היסטורית, הוא בעצם חושף את האופציה למסחור זהותו היהודית-ישראלית.

בכל זאת, נדמה כי גם אם התערוכה תעבור בשקט יחסי בעולם האמנות, קיימת עדיין סכנה בפיליה לאותו מנגנון של שימוש ציני בסמלי שואה.

הפיראטים האמנותיים שהיא מבצעת אינם לוקחים בחשבון נמענים אחרים שלה, שעבורם טלאי הוא טלאי הוא טלאי, צרוב בזיכרון, מעיר שדים קדמוניים מתרדמתם ולא יכול לעולם להיות חלק ממהלך אמנותי, גם אם זה עשרות שנים אחר השואה.